

ofte kritiserede praksis i Monopoltilsynet, jfr. senest skrivelse af 23. november 1970 til handelsministeren, hvoraf kopi vedlægges, og hvorefter forrentningsprocenten af en virksomheds arbejdende kapital holdes nede på 10-11 pct. Med dette som den maksimale indtjening for hele det danske erhvervsliv placerer Danmark sig i en ekstrem særposition. Der findes ikke muligheder for, at erhvervslivets finansieringsproblemer kan klares med denne marginal, og kravet om en væsentlig forhøjelse af denne sats er derfor i allerhøjeste grad presserende.

Ad § 11:

Bestemmelsen om omvendt bevisbyrde blev allerede kritiseret i Raadets skrivelse af 7. oktober 1970 vedrørende prisstoplovsforslaget. Bestemmelsen i nærværende lovforslag er allerede kritiseret kraftigt under førstebehandlingen, men tanken om at erstatte lovforslagets ord med, at „virksomhederne skal kunne dokumentere grundlaget for deres priser“, synes ikke at imødekomme det naturlige krav til bevisforholdene angående prisers lovlighed. I alle tilfælde, hvor der ikke er fastsat noget særskilt i vedkommende lovbestemmelse, gælder dansk rets almindelige regel om fri bevisbedømmelse, og der er ingen tvivl om, at den medfører de gennemsnitligt set rimeligste resultater. Når det drejer sig om at få fastslået en pris' lovlighed i relation til lovforslaget, skal man finde frem til en række faktorer: den faktisk benyttede pris pr. enhed den 22. september 1970 eller den 28. februar 1971 samt prisstigninger på råvarer, færdigvarer, halvfabrikata, hjælpestoffer m. v. mellem de to datoer og stigningen på alle de i § 5, stk. 1, nævnte omkostninger efter den 28. februar 1971. Efter den almindelige frie bevisbedømmelses princip vil domstolene formentlig komme til det resultat, at virksomhederne gennem regnskabsmateriale og oplysninger af forskellig art må sandsynliggøre

udgangspositionen og stigningerne, men det vil være forskelligt, hvor meget der kan kræves for de enkelte faktorer; er oplysningspligten opfyldt i rimelig udstrækning, vender bevisbyrden, og myndighederne må foretage en positiv dokumentation af, at oplysningerne ikke er rigtige.

Det eneste rigtige er derfor efter Raadets opfattelse simpelthen at slette § 11, 1. punktum, af lovforslaget.

Ad § 15.

Industriraadet vil gerne anerkende, at det i stk. 3 foreslås, at monopollovens § 24 ophæves. Dette betyder efter lovforslaget alene det, at den forudgående godkendelse af de i lovforslagets § 5, stk. 1, tilladte omkostningsstigninger ikke længere skal indhentes, men monopollovens § 24 har i så henseende betydet en alvorlig forsinkelse, der ikke var rimelig.

Bestemmelsen i stk. 4 om revision af loven i folketingsåret 1972-73, hvorved regeringen indirekte betragter forslaget som vedrørende en permanent lov, er allerede kritiseret i indledningen.

Efter Raadets opfattelse er det nok den uheldigste af samtlige lovforslagets bestemmelser. Da lovforslaget fik en blandet modtagelse af alle oppositionspartier, der erkendte, at den gik længere over for det konkurrenceprægede erhvervsliv, end rimeligt var, skal Raadet foreslå, at stk. 4 i stedet formuleres således:

„Loven bortfalder den 1. oktober 1971“.

Raadet anser det for aldeles afgørende — hvis man ikke kan nå til enighed om helt at opgive lovforslaget — at ovenstående bestemmelse indføres. Sker dette ikke samtidig med en tilkendegivelse af, at loven ikke forlænges, vil man gerne stærkt understrege, at Folketinget må bære ansvaret for de virkninger, som Raadet i det foregående har gjort opmærksom på.

P. r. v.

C. Hill-Madsen.

/ Wigo Theilgaard.

Til folketingsudvalget vedrørende forslag til lov om priser og avancer.